

Test A

VY_32_INOVACE_10_Najít_text_Test_A

V níže uvedeném textu vyhledejte uvedená slova a zvýrazněte je pomocí funkce „Barva písma“:

- Mlynář
- Dítě
- Bratr
- Karolína
- Příběh

KŘÍŽ U POTOKA

Karolina Světlá

Děj tohoto klasického románu začíná ve mlýně Dolanských, kde umírá mlynář. Při pohřbu se vdova ujímá sirotka - Evičky. Mlynářka si pak bere - i podle odkazu nebožtíka - stárka, který u nich léta pracoval. Evička je inteligentní, samotářské dítě, ráda sedává na kamenné mohyle, dozví se však, že zde došlo k dvojnásobné vraždě. Při jednom večerním sezení se od mlynářky dozvídá příběh rodiny Potockých, který se váže i ke kamennému pomníčku.

Kdysi miloval nejstarší bratr z horského statku Potockých dceru ze mlýna. Byl však odveden do války a dívka se zamilovala do jeho mladšího bratra. Při návratu je překvapil a v afektu zabil. Tragédie rodiny pokračovala v příběhu Józy Kobosilivé, která se z donucení provdala za Frantíka Potockého. Aby získal její lásku, použije "kouzelný" lektvar, po kterém se Józka pomate. V této době porodí dítě, po nabití rozumu a paměti dítě odmítá, prokleje rod Potockých a spáchá sebevraždu. Je tajně pochována na jejich statku a tomto místě u potoka je vztyčen kříž.

Pod dojmem vypravování zabloudí Evička až na statek Potockých a seznámí se se Štěpánem jedním ze tří synů další generace rodu, který nese prokletí Józino - každé jejich manželství končí v troskách. Jeden z bratrů se ožení mimo domov, na statku žije Štěpán a nejstarší Ambrož, který chce zůstat svobodný, aby nezatížil dědičné prokletí další hanbou. Evička přijímá Štěpánovu žádost o ruku nejen z lásky, ale i proto, aby zlomila kletbu. Po prvních šťastných měsících se však začne Štěpán měnit. Má komplex z duševní a morální převahy své ženy, začíná pít a vyhledávat pochybné známosti. Tuto peripetii bratrova manželství sleduje

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ambrož a postupně se sbližuje s Evou a jejím dítětem. Eva chce ovšem dokončit své poslání, odmítá opustit manžela a Ambrož se svým dědickým podílem odchází na samotu. Při jedné z hádek způsobí Štěpán své ženě těžký úraz a prchá ke své milence. Přijde tam Eva a on z pudy vyslechne hovor obou žen. Uvědomí si, co napáchal, vrací se k ženě a postupně se stává dobrým manželem. Má být ve vesnici zvolen představeným, vesniční boháči ho chtějí intrikami zničit. V poslední chvíli ho fyzicky i finančně zachraňuje navrátilivší Ambrož, který však ve vzniklé rvačce umírá. Touto smrtí a láskou Štěpána a Evy je prokletí rodu Potockých zlomeno.

Světlé Kříž u potoka dokazuje, že i zdánlivě odtaziťatá tematika venkova 19. století může být atraktivní, pokud autor zajímavý příběh dokáže okořenit psychologickou věrojatností svých hrdinů.

Liehne, Květen 2011